BOBBY MOORE ȘE DESTĂINUIE

FRAGMENTE DIN CARTEA „POVESTEA MEA ȘI A FOTBALULUI“ 16

După ce joacă în echipa din orășelul Barking, apoi în diverse selecționate districtuale de juniori, Bobby Moore este luat de clubul West Ham unde se antrenează sub conducerea lui Malcolm Allison.

Ca junior al acestui club face parte de mai multe ori din echipa Angliei la turneele U.E.F.A. În anul 1958 este promovat în prima echipă a clubului, iar în urma plecării vechiului său rival, internaționalul John Smith, devine titular.

Moore povestește apoi despre debutul în prima reprezentativă a Angliei și despre alte întâlniri internaționale. Apoi, el s-a ocupat de turneul de la New York ediția 1963 și de apariția lui Alf Ramsey la conducerea echipei Angliei, precum și despre memorabilul meci Anglia. — Restul lumii, desfășurat pe Wembley cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la înființarea Federației engleze de fotbal. Curînd el pleacă la Rio de Janeiro pentru a participa la „mica cupă mondială“, alături de echipele Braziliei, Argentinei și Portugaliei. Aci Moore are sarcina să-l marcheze pe Pelé, acesta lăsîndu-i o frumoasă impresie. Brazilia a învins cu 5—1.

Revenind la activitatea internă, Moore a povestit cum a ajuns West Ham în finala Cupei. Am aflat apoi despre o întîmplare mai puțin fericită din viața lui Moore : primele simptome ale unei boli ce va necesita o intervenție chirurgicală, operația propriu zisă, convalescența și revenirea pe terenul de fotbal.

Am urmărit după aceea ascensiunea lui West Ham, cucerirea „Cupei cupelor în 1965 și atmosfera care preceda tradiționalul meci Scoția — Anglia pe care-l povestește mai jos.

Galeria scoțiană adoptase sistemul continental (european) al unor scandări ritmice ca „Sco-ția...“ „Sco-ția...“ ceea ce provoca un zgomot mult mai asurzitor decît tradiționalul nostru strigăt, un sunet onomatopeic imposibil de redat. După cum reieșea din presa de atunci, lumea se aștepta la un fel de „măcel“.

Tocmai atunci se publicaseră și părerile lui Denis Law cu privire la campionatul mondial, din care rezulta în mod neîndoios că Scoția va cîștiga trofeul suprem, iar Anglia se va clasa — eventual — pe locul doi. Trebuie spus că majoritatea jucătorilor învață să ignore destul de repede aceste dramatizări de avanpremieră ale meciurilor în care ei urmează să joace și cred că echipa Angliei era destul de încrezătoare în forțele ei pentru a nu se lăsa sufocată de atmosferă.

Pe teren s-au aliniat următoarele formații :

ANGLIA : Banks (Leicester), Cohen (Fulham), Wilson (Everton), Stiles (Manchester United), Jackie Charlton (Leeds United), Moore (West Ham), Thompson (Liverpool), Greaves (Tottenham Hotspurs), Bridges (Chelsea), Byrne (West Ham), Bobby Charlton (Manchester United).

SCOȚIA : Brown (Tottenham Hotspurs), Hamilton (Dundee), Mc Creadie (Chelsea), Crerand (Manchester United), McNeill (Celtic Glasgow), Greig (Glasgow Rangers), Henderson (Glasgow Rangers), Denis Law (Manchester United), St John (Liverpool), Collins (Leeds), Wilson (Glasgow Rangers).
(După cum se vede, șase jucători scoțieni provin de la cluburi engleze. Jucătorii de naționalitate scoțiană pot juca la cluburile engleze, dar nu au voie să facă parte din naționala Angliei — n.n.).

În acest meci Anglia a pierdut doi oameni. Pe Wilson în prima repriză, din cauza unei întinderi mușchiulare, și pe Byrne imediat după reluare, avînd genunchiul luxat. După numai treizeci de minute noi conducem cu 2—0, prin golurile marcate de Bobby Charlton și Jimmy Greaves. Dar Denis Law reduce din handicap printr-un șut de la mare distanță. Gordon Banks se aruncă asupra mingii, dar o scăpă în plasă. Adevărata însemnătate a acestui meci a constat pentru noi în eficacitatea de stil a doi oameni — Jackie Charlton de la Leeds și Nobby Stiles de la Manchester. Nici unul din ei nu se încadrează în așa-zisul model clasic englezesc. Nobby Stiles este folosit la Manchester ca half de margine „distructiv“ și cu toate că este foarte mic de statură, joacă ca un tigru dezlănțuit. El este omul care în orice ocazie se bate pentru o minge pînă la capăt. Spre deosebire de el, Jackie Charlton este foarte înalt, un centru half omniprezent și care, spre propria lui surpriză, cred, și-a primit recunoașterea meritelor sale din partea Angliei.

*O serie întreagă de comentatori, buni cunoscători ai jocului, de altfel, s-au exprimat categoric împotriva selecționării lui Stiles și Jackie Charlton în națională. Despre Stiles spuneau că jocul lui distructiv își poate găsi locul **numai** în cadrul clubului, iar despre Jackie Charlton... ei bine, afirmau că nu arată deloc ca un jucător de echipă națională.*

Pe teren abia s-a dovedit cît de greșite erau aprecierile acestor critici. Exemplul de jucător incisiv și bătăios (dar categoric în limitele sportivității) al lui Stiles părea să cibe o influență binefăcătoare asupra noastră, a tuturor. Dacă acest jucător micuț, cu statură de băiețel, se aruncă plin de entuziasm în vîltoarea luptei, atunci și noi ceilalți puteam s-o facem. Jackie Charlton, pe de altă parte, controla și domina cu autoritate întregul „spațiu aerian“ fiind, în același timp, un stîlp înfipt bine pe teren, imposibil de ocolit. Și ceea ce este mai neobișnuit, el știa cînd și cum să meargă înainte și să creeze posibilități de atac, lucru pe care astăzi numai foarte puțini centri halfi îl mai fac. Nu numai în Anglia de altfel...

Nu cred că nu am fi marcat goluri și fără lipsa a doi oameni de pe teren. Afirmația pare curioasă, dar jucînd în nouă oameni simțeam că trebuie să dăm mai mult. Scoțienii, pe de altă parte, au pornit la drum cu ideea precisă că erau mari favoriți și nu puteau pierde. Eu, personal, nu am crezut nici o clipă că am putea pierde acest joc. Chiar de la început ne-am dat seama că scoțienii nu aveau pe nimeni în față care să concretizeze ocaziile „servite pe tavă“ și create de mijlocașii lor. Ian St. John joacă la Liverpool ca centru retras, foarte retras chiar și selecționerii scoțieni l-au ales tocmai pentru calitățile arătate pe acest post. Surpriza pentru noi era însă faptul că Denis Law, cunoscut de la Manchester ca un înaintaș cu mare putere de pătrundere și finalizare, juca, de asemenea, foarte retras. Mijlocul terenului aparținea scoțienilor care demonstrau acolo scheme de joc de o frumusețe aproape artistică.

— N-au decît să joace mingea acolo cît or pofti, mă gîndeam în sinea mea. Golurile nu se marchează în propria jumătate de teren.

Cu toate acestea, Ian St. John reuși să aducă echipei sale egalarea cînd mai erau treizeci de minute de joc. Galeria scoțiană, care-și pierduse treptat încrederea în echipă, se reînsufleți și începu să-și încurajeze echipa.

Din proprie experiență, știu că o echipă în inferioritate numerică trebuie să joace cu mult mai multă abnegație, să muncească mult mai greu și de multe ori reușește să

BOBBY MOORE și antrenorul de care pomenește foarte des în cartea sa : GREENWOOD

se ridice mai presus de așteptări, în timp ce adversarul, în asemenea ocazii, atacă în valuri, furtunos, se înghesuie spre poartă și irosește ocazii după ocazii. Acesta a fost și motivul pentru care Scoția nu a reușit să cîștige partida. În acest joc ne-am bătut ca leii. Jimmy Greaves a atacat cu forțe tot mai mari pe măsură ce trecea timpul, abordînd fără întrerupere lupta „corp la corp“, practicînd atacul la om, cum poate nu a făcut-o niciodată în cariera lui. În această ultimă jumătate de oră, cei trei înaintași ai noștri au avut cel puțin tot atîtea ocazii de gol ca și cei cinci înaintași ai scoțienilor.

Pentru Johnny Byrne, jocul acesta a însemnat un mare ghinion, căci din cauza accidentării sale nu a putut fi prezent în echipa noastră de club tocmai în finala „Cupei Cupelor“. Pentru Anglia acest meci a fost un adevărat triumf. Nu datorită rezultatului, ci datorită faptului că fiecare dintre jucători, fără excepție, a jucat în limitele posibilităților sale maxime, toți au fost dîrzi și au luptat în cadrul regulamentului, toți au fost entuziaști. Eram convinși că la distanța de numai un an de campionatul mondial, fiecare joc al echipei naționale era important, fiind o indicație prețioasă cu privire la progresul pe care-l făceau planurile lui Alf Ramsey.

O revanșă mult așteptată

La o lună după meciul cu Scoția, am jucat tot pe Wembley, împotriva Ungariei, cîștigînd cu 1—0 numai, e drept, dar întrerupînd șirul victoriilor ungare pe Wembley, care au început cu faimosul meci din 1953, cînd eu jucam încă în echipele școlare. Înaintea meciului, Alf Ramsey — care în primul joc contra Ungariei era pe postul de fundaș dreapta — ne prezentă filmul partidei în care echipa Ungariei ne învinsese cu 6—3. Acest film a avut efectul dorit, căci născu în noi dorința de a cîștiga și de a dovedi că sîntem din nou pe drumul cel bun.

Jimmy Greaves ne-a adus victoria în minutul 15 al primei reprize. El primi o pasă „printre“ de la Terry Paine, îl depăși pe fundașul Matrai și șută imparabil în colțul opus. Portarul Gelei nu schiță nici un gest. Pe Wembley se aflau spectatori destul de puțini, căci meciul s-a desfășurat la mijlocul săptămînii și cei prezenți erau destul de zgîrciți cu încurajările, pentru simplul motiv, cred, că nu eram capabili să concretizăm în goluri superioritatea noastră teritorială.

În repriza a doua, ungurii au jucat destul de nervos, trăgîndu-ne de maiouri și lovindu-i pe Greaves și Wilson la genunchi. Meciul s-a terminat cu victoria noastră, dar fără aplauze. Imediat după meci, Alf Ramsey ne-a spus următoarele :

— „Echipa de azi e mai bună decît cea din 1953 și sînt încîntat de victorie dar nu de scor. Sînt chiar dezamăgit că nu am reușit să înscriem tot atîtea goluri cîte au înscris ungurii în 1953. Trebuia să profităm mai bine de ocaziile pe care singuri ni le-am creat“.

Este o veche zicătoare în fotbal după care echipa care reușește să cîștige meciul sau competiția, culege și toți laurii, chiar dacă forma echipei a lăsat de dorit. Noi nu am jucat prea rău împotriva Ungariei, în schimb am jucat destul de neinspirat. E adevărat că nici ungurii nu mai erau cei de altă dată. Tot sezonul, presa nu făcea altceva decît să comenteze politica lui Alf Ramsey de a lărgi permanent lotul pentru a cuprinde un număr tot mai mare de jucători. E adevărat că în momentul acela nu mai puțin de 45 jucători fuseseră folosiți în echipa națională și în echipele pentru jucători sub 23 ani. Și atunci cînd s-a perfectat turneul de trei jocuri pe continent, listei de 18 jucători i-au mai fost adăugați încă patru care urmau să-și primească botezul de internațional — Alan Ball de la Blackpool, Derek Temple de la Everton, Mick Jones de la Sheffield United și Keith Newton de la Blackburn.

În turneu pe continent

Unul din criticii noștri spunea că e timpul ca Ramsey să aibă o echipă definitivată pentru campionatul mondial. Numai că acest fel de a gîndi dovedea o totală necunoaștere a realităților. Cum i se poate cere cuiva să alcătuiască o echipă bazată pe forma jucătorilor într-un anumit moment și să garanteze că acest număr de jucători își va păstra aceeași formă încă un an de zile ? Și chiar dacă ar fi posibil așa ceva, la ce ar folosi ? Se găsesc întotdeauna și peste tot oameni care vor să le știe pe toate mai bine. Dar noi nu puteam accepta critica de dragul criticii și să argumentăm doar de dragul argumentației.

Echipa pentru primul nostru joc, împotriva Iugoslaviei, avea următoarea componență : Banks, Cohen, Wilson, Stiles, Charlton, Moore, Paine, Greaves, Bridges, Ball, Connelly. Bobby Charlton nu făcea parte din echipă fiind accidentat, iar Tommy Paine de la Southampton fusese introdus în ultima clipă deoarece titularul postului, Peter Thompson de la Liverpool, se îmbolnăvise de stomac imediat după sosirea în Iugoslavia.

Pe stadionul „Steaua roșie“ din Belgrad ne-am aliniat împotriva uneia din cele mai puternice formații din Europa. Din anul 1939, Anglia nu mai marcase nici un gol în Iugoslavia. Și după numai 15 minute, centrul înaintaș iugoslav, Kovacevici, a înscris un gol surprinzător din marginea careului de pedeapsă, în aplauzele unei mulțimi entuziaste. Cinci minute mai tîrziu Terry Paine a executat o lovitură de colț și Barry Bridges a reluat în plasă, marcînd primul gol pentru Anglia. Pe stadion, tăcere mormîntală.

Trebuie spus că acest gol fusese planificat înainte de începerea meciului. Primul corner urma să fie o minge înaltă, cu boltă, adresată lui Jackie Charlton care trebuia să fie plasat lîngă a doua bară verticală. Al doilea corner trebuia executat scurt, la semi-înălțime, pînă la prima bară verticală. La acest al doilea corner rolul lui Jackie era acela de „momeală“. Golul lui Bridges a venit din acest al doilea corner. Alf Ramsey era încîntat.

— „Această tactică i-a adus lui Ipswich Town cel puțin zece goluri într-un sezon“, *spuse el. Un meci nul la Belgrad era un rezultat echitabil pentru noi. Cu șapte ani în urmă Anglia fusese învinsă în același loc cu 5—0.*

(Va urma)

Traducere de RADU HERBAY

Carnet extern

Între ogari și fotbal...

Finalistele actualei ediții a „Cupei campionilor europeni“ au și alte probleme, în afara acelora ce le vor întîlni pe greul drum pînă la meciul suprem al competiției: ele TREBUIE să stabilească pe cîștigătoarea trofeului încă din primul meci fiindcă altfel... nu se știe unde vor putea să găsească găzduire pentru rejucarea finalei. Cum ? De ce ? Vă veți întreba cu firească uimire. Iată faptele :

Ediția 1967/68 își are stabilit locul finalei la Londra, pe Wembley, „templul“ veritabil al fotbalului, gratificat pînă acum cu multe jocuri de importanță mondială, dintre care amintim finala C.M. 1966, meciul Anglia—Selecționata lumii și chiar încă o finală a CCE, Real Madrid-Eintracht Frankfurt. Toate bune pînă acum. Finala se va bucura de un cadru corespunzător, de un public cunoscător și, sperăm, de două echipe demne de această cinste. De acum încep însă necazurile...

Proprietarii stadionului au comunicat că, în cazul cînd — și după prelungirile regulamentare — scorul finalei rămîne egal și, conform normelor competiției, se programează un al doilea joc, la 48 de ore după finală, stadionul nu va mai fi la dispoziția fotbaliștilor. În ziua aceea din mai 1968 sînt prevăzute pe Wembley o mulțime de curse de ogari. Și cum englezii n-au detașat încă în preferințele lor fotbalul de aceste dispute ale patrupezilor, respectiva societate-proprietară nu poate face nici ea excepție, anulînd respectiva reuniune. Așa că invită, politicos, UEFA să se îngrijească de un alt stadion pentru o eventuală rejucare. Cum plecarea, „cu arme și bagaje“ pe alt teren contravine regulamentului marei întreceri europene care obligă disputarea jocului al doilea PE ACELAȘI STADION, nu ar fi deloc exclus ca Londra să piardă, pe seama ogarilor, privilegiul — plus și importante avantaje financiare — organizării finalei.

Problema ultimului joc din CCE 1967/68 face obiectul unei discuții speciale a conducătorului european ; reuniți săptămîna trecută la Madrid, ei au hotărît să-l însărcineze pe secretarul general al UEFA să discute la fața locului, în capitala Angliei, situația. Și în ipoteza că nu se va găsi o soluție favorabilă — adică obținerea stadionului și pentru eventuala rejucare — la viitoarea tragere la sorți a meciurilor „Cupei campionilor europeni“ să se stabilească un alt loc-gazdă al finalei.

De, așa este cînd balansezi între ogari și fotbal...

DE PRETUTINDENI

PREGĂTIRI ÎN MEXIC PENTRU C. M.

În vederea pregătirii echipei reprezentative pentru C.M. ca și a celei olimpice, federația mexicană a hotărît să organizeze un mare turneu internațional, care va avea loc la CIUDAD DE MEXICO în luna februarie a anului viitor. Pe lîngă cele două reprezentative arătate mai sus, organizatorii și-au asigurat participarea **selecționatei Uniunii Sovietice** și a echipelor, **Santos** și **Dukla**. Alături de acestea va mai lua parte și echipa campioană a țării organizatoare, echipă care va fi întărită cu jucători de la alte cluburi.

În plus, reprezentativa Mexicului va susține pe teren propriu, tot anul viitor, o serie de întîlniri amicale, dintre care pînă în prezent au fost definitivate cele cu **Franța**, Spania și R.F. a Germaniei.

UN EXEMPLU DE LOIALITATE SPORTIVĂ

Clubul spaniol F.C. Barcelona și înfocații suporteri au protestat pe lîngă federația portugheză pentru modul incorect cum arbitrul portughez DA SILVA a condus întîlnirea din cadrul „C.O.T.“ F.C. Barcelona — F.C. Zürich (1—0). Ce învinuire i se aduce arbitrului ? Nici mai mult nici mai puțin că a favorizat pe... gazde, anulînd oaspeților trei goluri, dintre care cel puțin două (consideră spaniolii) erau valabile. Echipa catalană a și fost de altfel eliminată din competiție, pierzînd în tur cu 1—3. Ce frumos exemplu de loialitate sportivă !